

Asia: VN/650/2022

Lausuntopyyntö toimeentulotukilain uudistamiseen liittyvästä hallituksen esityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTO TOIMEENTULOTUKILAIN UUDISTAMISEEN LIITTYVÄSTÄ HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ

Esitys vahvistaa toimeentulotuen luonnetta viimesijaisena etuutena ja myöskin etuuden väliaikaisuutta. Myönteistä on Kelan ja sosiaalihuollon yhteistyön lisääminen ja kaksisuuntaisen tiedonvaihdon parantaminen. Myönteistä on myös asiakkaan oikeus pyytää mahdollisuutta yhteiseen tapaamiseen Kelan ja hyvinvointialueen kanssa. Kannatettavaa on myös moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen.

Tärkeää on resurssien turvaaminen esityksen mukaiseen asiakaspalvelutyöhön, etuustyöhön ja yhteistyöhön sosiaalihuollon kanssa sekä moniammatilliseen yhteistyöhön. Toimiviin sähköisiin kanaviin on myös varattava riittävä rahoitus.

Viimesijaisuuden korostaminen toimeentulotuen osalta on tarpeellista. Huomiota tulisi kiinnittää myös siihen, että sosiaalihuollolla on edellytykset ja riittävät resurssit vastata lakiin kirjattaviin yksilöllisiin elämäntilanteen kartoituksiin.

Kelalla maksun toimeenpanevana organisaationa on velvollisuus tehdä sosiaalihuollon kanssa tarvittavaa yhteistyötä. Kela saa asiakkaan olosuhteista tietoa siltä osin, kuin asiakas ilmoittaa siitä hakemuksessaan tai muutoin Kelalle. Lisäksi tietoja voidaan täydentää Kelan muihin etuuksiin kertyneillä tiedoilla, sekä muilta viranomaisilta saatavilla tiedoilla.

Sosiaalihuoltolaki lähtee asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja kunnioittamisesta. Tulee olla selkeästi kirjattu mitä tietoja ja millaisia selvityksiä/lausuntoja sosiaalihuolto voi asiakkaasta antaa vain toisen viranomaisen pyynnöstä ja mihin tulee olla asiakkaan itsensä suostumus. Hyvin toimivalla sähköisellä tiedonvaihdolla voitaisiin saada asiakkaan edun mukaisesti sosiaalihuollon tarpeet oikea-aikaisemmin tiedoksi asiakkaan asioiden käsittelyn tueksi.

Oma-aloitteinen tietojenluovutusvelvollisuus on erittäin hyvä väline poistamaan päällekkäisyyttä eri toimeentulotukilajien väliltä. Nykytilanteessa tieto ehkäisevästä tai täydentävästä tuesta ei ole aina saavuttanut Kansaneläkelaitosta, ellei asiakas ole toimittanut tietoa oma-aloitteisesti. Muutos on tarpeellinen ja tervetullut.

Sarlin Tuija
Kelan toimihenkilöt ry